

Gozdna pot Pistrov grad v Vuzenici

Potrebe ljudi po stiku z naravo, predvsem pa spoznavanje gozda na drugačen način, so razlogi za nastajanje novih učnih poti. Tako je v Vuzenici nastala tudi gozdna učna pot Pistrov grad, ki je bila uradno odprta 20. 6. 1999. Označena pot je ena izmed številnih pohodniških poti po gozdovih v bližini Vuzenice, kjer se ljudje sprehajajo in odkrivajo skrivnosti gozda. Namenjena je ljubiteljem narave, šolarjem, odraslim, skratka vsem, ki želijo spoznavati bogastvo gozda ali pa v njem najti trenutke sprostitve.

Pot, ki vodi skozi gozd, od Vuzenice do Sv. Vida, je dolga okrog 3 km. Sprehod po njej traja od dve do tri ure, s postanki na 33 označenih stojiščih pa tudi več. Napisne table ob poti in vodnik pripomorejo k temu, da je spoznavanje gozda lažje. Na označenih stojiščih smo želeli prikazati gozd, njegovo zgradbo, razvoj in vlogo v odnosu do človeka. Pot, ki je naravoslovna, zajema tudi kulturnozgodovinske spomenike, s katerimi spoznanja o gozdu samo še obogati.

Pot se začne pri Štoku, gradu iz 16. stoletja, kjer je tabla z vsebino in smerjo poti. Na začetnih točkah lahko obiskovalec razmišlja o gozdnem robu in vrednotah gozda. Seznanjeni se z drevesnimi vrstami, značilnimi za gozdove Pohorja in Kozjaka.

Ko prispe pohodnik do hribečka Štokkogel, se mu odpre prelep razgled na Vuzenico, na pokrajino Kozjaka in del Pohorja. Ob vznožju hribečka je obiskovalec

seznanjen z gozdnim bontonom in obnašanjem v gozdnem prostoru.

Pot vodi dalje skozi gozd, ki ga je osnoval človek, in skozi naravni gozd, ki je stvaritev narave. Mimo točk, ki popotnika seznanjajo o pomenu vode v gozdu, o gozdnih tleh, o koreninah in o pestrosti gozda, prispe popotnik do gozdnega roba, kjer je čudovit pogled na gozdnato pokrajino Kozjaka. Podobno dajejo gozdnati krajini značilne zaokrožene kmetije - celki.

Pot obide ruševine nekdanjega mogočnega Pistrovega gradu iz 13. stoletja, od katerega so danes ostale le še razvaline obzidja in delno ohranjen stolpič. Grad je dobil ime po slikarju Pistru, ki je v njem stanoval še ob koncu 19. stoletja.

Pohod nadaljujemo po kamionski cesti do naselja nasproti cerkve Device Marije na Kamnu. Možen je ogled romarske cerkve iz 13. stoletja in kapelice, ki je bila postavljena leta 1998 in je posvečena A. M. Slomšku. A. M. Slomšek je služboval v Vuzenici od 1838. do 1844. leta.

Proti Vuzenici se popotnik vrača po prijetni romarski stezi nad železniško progo, kjer je tudi znamenje, ki obeležuje železniško nesrečo iz leta 1898. Omenjen del poti je bolj sprehajalen. Obiskovalca seznanja predvsem z varovalno vlogo gozda, ki varuje strmo pobočje nad železnico pred izpiranjem tal in plazovi. Pot se

Slika 1: Delno ohranjen stolpič Pistrovega gradu (foto: M. Modic)

Slika 2: Otvoritev gozdne učne poti Pistrov grad (foto: G. Mlinšek)

zaključni pri Valnerjevi kapelici, ki je posvečena dobrotniku Matiji Valnerju.

Na začetku ali na koncu poti je možen tudi ogled cerkve sv. Nikolja, ki jo z njenim visokim zvonikom (59 m) radi primerjamo z domnevno najvišjo smreko v Evropi – Sgermovo smreko.

V knjižnici in predprostoru župnišča je ogleda vredna tudi Slomškova soba z bogato poslikanim stropom

iz leta 1653.

Gozdna učna pot Pistrov grad, ki je delo gozdarjev in krajanov, obiskovalce seznanja z gozdovi v okolici Vuzenice in z vuzeniškimi kulturnozgodovinskimi spomeniki. Tako nas pot zbližuje z naravo, kulturo in zgodovino Vuzenice.

Zdenka Jamnik

Sekalniki - stroji za izdelavo lesnih sekancev

Robert KRAJNC*, Nike POGAČNIK**

Z uvajanjem sodobnih tehnologij ogrevanja na lesno biomaso prodirajo na naš trg sodobne tehnologije priprave lesnega kuriva. Ena izmed sodobnih oblik lesnega kuriva so sekanci (poznamo še brikete, pelete), za pripravo le-teh pa uporabljamo sekalnike. Na osnovi navedenih lastnosti delimo sekalnike v tri skupine (preglednica 1).

Pri izbiri sekalnika je pomemben podatek maksimalni premer lesa, ki ga stroj še lahko obdelava. Določa

ga dimenzija vstopne odprtine stroja. Od tega je odvisna tehnologija predpriprave surovine za sekance (npr. cepljenje debelejših kosov).

Velikost sekancev je običajno nastavljiva in je odvisna od tehnologije kurjenja (avtomatizirano polnjenje peči). Način nastavitve je odvisen od izvedbe nožev sekalnika. Spreminjamo lahko število nožev, število obratov bobna z noži, gostoto navojev pri vijaknem nožu in razdaljo med diskom z noži in protinožem.

* R. K., GIS, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, SLO

** N. P., univ. dipl. inž. gozd., GIS, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, SLO

Sekalnik srednjega razreda Biber 7 kot prikolica s traktorskim pogonom in nakladalno napravo (proizvajalec Eschlböck, Avstrija)